

GĂINILE

— Pun prinsoare, spune doamna Lepic, că Honorina iar a uitat să-nchidă găinile.

E-adevărat. Te uiți pe fereastră și vezi îndată. În fundul ogrăzii, cotețul găinilor își cascadează, în noapte, pătratul negru al porțiței deschise.

— Felix, dacă te-ai duce tu să le-nchizi? zice doamna Lepic celui mai mare dintre copiii săi.

— Nu-i treaba mea să văd de găini, mormăie Felix, un băiat gălbejit, trândav și fricos.

— Atunci tu, Ernestina?

— O, mămico, aș muri de frică!

Felix, fratele mai mare, și soră-sa Ernestina abia ridică ochii când răspund. Citesc amândoi foarte adânciți, cu coatele pe masă, frunte-n frunte.

— Doamne, că proastă mai sunt! spune doamna Lepic. Unde-mi era capul? Morcoveață, du-te și-nchide găinile!

Cu porecla asta îl alintă pe mezinul casei, din pricină că are părul roșu și fața pistruiată. Morcoveață, care-și făcea de lucru pe sub masă, se ridică și îngână sfios:

— Zău că și mie mi-e frică, mămico.

— Cum! i-o întoarce doamna Lepic. Un voinic ca tine? Mă faci să râd. Hai, mișcă-te!

— Păi ce, nu-l știm noi? E viteaz ca un țap, sare cu gura soră-sa Ernestina.

— Nu se teme de nimeni și de nimic, adaugă fratele său Felix.

Morcoveață se umflă-n pene la auzul acestor laude și, rușinându-se în sine să nu-i vrednic de ele, încearcă să-și biruie teama.

Ca să-i mai dea curaj, maică-sa îi promite o palmă.

— Barem să-mi faceți lumină, îngaimă el.

Doamna Lepic ridică din umeri, Felix surâde disprețuitor. Doar Ernestina se arată miloasă – ia o lumânare și își însoțește frățiorul până la capătul coridorului.

— Te-aștept aici, zice ea.

Numai că o zbughește într-o clipită îndărăt, înspăimântată de o răbufnire de vânt care zbughește flacăra lumânării și o stinge.

Încordându-și pulpele și simțindu-și călcăiele parcă lipite de pământ, Morcoveață începe să dărdăie în întuneric; afară e o beznă de i se pare că a orbit. Câte un vârtej de vânt îl înfășoară ca un cearșaf înghețat, gata să-l smulgă din loc. Vulpi, ba poate că și lupi, nu-i suflă oare peste mâini, în obraji? Cel mai bine ar fi să dea buzna, la nimereală, spre coteț, cu capul înainte, spintecând întunecimea din jur. Găsește pe băjbăite ivărul porțiței. Zdupăitul pașilor săi face găinile să se foiască pe stîngii și să cârăie speriate.

— Da' potoliți-vă odată! le strigă Morcoveață. Eu sunt!

Închide porțița, apoi zboară înapoi ca și cum ar avea aripi. Iar când intră în casă, găfâind și mândru de ispravă, și dă de căldură și de lumină, i se pare că a lepădat niște zdrențe pline de noroi și pătrunse de ploaie și a îmbrăcat veșmânt ușor și nou. Zâmbește plin de sine și stă țanțoș, așteptând

laude, ba, fiindcă se știe scăpat de primejdie, ca-
ută pe chipurile alor săi urmele îngrijorării care
trebuie să-i fi frământat mai adineauri.

Felix și Ernestina citesc însă liniștiți mai de-
parte, iar doamna Lepic îi spune cu nepăsare, ca
și cum nimic nu s-ar fi întâmplat:

— Morcoveață, de azi înainte ai să închizi găi-
nile în fiecare seară.

POTĂRNICHILE

Domnul Lepic își deșartă ca de obicei tolba pe
masă. Înăuntru, două potârnică. Felix, fratele cel
mare, le înscrie pe tăblița atârnată în perete. Asta-i
datoria lui. Fiecare dintre copii are câte ceva de fă-
cut. Ernestina jupoaie sau jumulește vânatul. Cât
despre Morcoveață, lui îi revine sarcina deosebită
să dea gata păsările rănite. I s-a făcut acest hatâr,
știută fiind cruzimea inimii sale nesimțitoare.

Cele două potârnică se zbat, își smucesc cape-
tele în toate părțile.

Doamna Lepic:

Ce mai aștepți ca să le vii de hac?

Morcoveață:

Mămico, aș prefera să le înscriu eu pe tăbliță.

Doamna Lepic:

Tăblița-i prea sus pentru tine.

Morcoveață:

Atunci lasă-mă să le jumulesc.

Doamna Lepic:

Asta nu-i treabă de băiat.

Morcoveață ia potârnică. Ceilalți se simt da-
tori să-i dea toate sfaturile obișnuite în asemenea
ocazii.

— Strânge coala, știi tu, la beregată, unde se
termină puful și încep penele.

Ținându-le la spate, câte una în fiecare mână,
Morcoveață începe să strângă.

Domnul Lepic:

Ia te uită la el, două deodată!

Morcoveață:

Așa merge mai repede.

Doamna Lepic:

Ia n-o mai face pe simțitorul! Știu eu bine că
nu mai poți de bucurie.

Potârnică se apără zbatându-se și dau din
aripi, împrăștiind fulgi jur-împrejur. Nu vor să
moară și pace. Morcoveață și-ar sugruma mai les-
ne un prieten, și numai cu o singură mână. Le vâră

între genunchi ca să stea nemișcate și, aici înroșindu-se, aici pâlind la față, nădușit tot, cu capul dat pe spate ca să nu mai vadă nimic, strânge din toate puterile.

Totuși potârnicșile se încăpățânează și nu mor.

Hotărât să sfârșească mai repede, Morcoveața le apucă de picioare și le izbește cu capul de vârful ghetelor.

— Ah! Călăul! Călăul! izbucnesc Felix și Ernestina.

— Adevăru-i că face așa de-al dracului; îi place. Bietele păsări! N-aș vrea să fiu în locul lor, în labelle ăstuia.

Domnul Lepic, deși vânător încercat, iese pe ușă scârbit.

— Poftim! zice Morcoveața, aruncând pe masă potârnicșile moarte.

Doamna Lepic le sucește pe toate părțile. Din căpșoarele lor terciuite și însângerate se prelinge o dâră de creier.

— Era și timpul să i le luăm din mână, zice ea. Destul cu porcăria asta!

— E drept că azi a cam scrântit-o, rostește Felix, n-a lucrat frumos ca de obicei.

CÂINELE

Domnul Lepic și Ernestina citesc sprijiniți în coate sub lampă, el, ziarul, ea, cartea primită ca premiu. Doamna Lepic împletește cu andrelele, Felix își perpelește picioarele la foc, iar Morcoveața, pe jos, își deapănă amintirile.

Pe neașteptate, Pyram, care picotește vârat sub rogojină, scoate un mârâit surd.

— Ssst! face domnul Lepic.

Pyram mârâie și mai tare.

— Neghiobule! se mânie doamna Lepic.

Dar Pyram se pornește să latre cu atâta îndârjire, încât tresar cu toții. Doamna Lepic duce mâna la inimă. Domnul Lepic se uită chiorâș la câine, strângând din dinți. Felix drăcuie. Se stârnește un târâboi de nu mai pricepi nimic.

— Taci, javră afurisită! Taci naibii odată!

Pyram latră și mai și. Doamna Lepic îi arde câteva scatoalce. Domnul Lepic îl pocnește cu ziarul, apoi cu piciorul. Pyram, lungit pe burtă, cu botul între labe, schelălăie de frica bătăii, împinge rogojina cu botul, ca apucat, și urlă de-ți vine să-ți iei câmpii.

Toți ai casei turbează de furie și se năpustesc cu năduf asupra câinelui, care o ține așa întruna.

Geamurile zăngănesc, burulanul sobei se cutremură; până și Ernestina a început să urle.

Fără să-i spună cineva ceva, Morcoveața se duce să vadă ce s-a întâmplat. Pesemne că-i vreun întârziat care trece liniștit spre casă, dacă n-o fi sărit cumva gardul în grădină, la furat.

Orbecăind cu mâinile întinse, Morcoveața pășește în lungul coridorului întunecos. Găsește zăvorul și-l trage cu zgomot, dar nu deschide ușa.

Altădată avea curaj și ieșea afară, se apuca să fluiera, să cânte și să tropăie din picioare, căutând să-și bage dușmanul în sperieți.

Acum doar se preface.

Ai lui își închipuie că scotocește neînfricat prin toate ungherele și se învârte în jurul casei ca un paznic credincios, dar el le trage chiulul și rămâne pironit după ușă.

Într-o zi tot au să-l prindă cu mâța-n sac, dar uite că e atâta vreme de când îi păcăleşte așa.

Se teme doar să nu strănute, ori să tușească. Își ține răsufierea, iar dacă ridică ochii spre fereștrua de deasupra ușii, zărește vreo trei-patru stele pe cer, a căror limpezime sclipitoare îl îngheață.

Dar e timpul să se întoarcă. Nu trebuie să împingă jocul prea departe. Ceialți ar intra la bănuială.

Măinile-i plâpânde smucesc din nou zăvorul, care scrâșnește în scoabele ruginite, și-l împing cu zgomot la loc. După atâta bocăneală, să judece și ei dacă nu vine de departe și dacă nu și-a făcut datoria! Mândru de sine, se grăbește să-i liniștească pe toți.

Dar, ca și ultima oară, Pyram s-a potolit în lipsa lui: ai săi stau liniștiți pe locurile lor dintotdeauna și, cu toate că nimeni nu-l întreabă nimic, Morcoveață le spune din obișnuință:

— A visat ceva Pyram!

UN VIS URÂT

Morcoveață nu poate să-i suferă pe prietenii casei. Îl stingheresc, ba îi iau și patul, silindu-l să se culce cu maică-sa. Și dacă Morcoveață e plin de cusururi ziua, apoi noaptea își dă-n petic cum nu se poate mai rău: sforăie. Sforăie într-adins, nici vorbă.

Odaia mare, friguroasă chiar și în august, are două paturi. Unul e al domnului Lepic, iar în celălalt se culcă Morcoveață, alături de maică-sa, la perete.

Până să adoarmă, tușește sub pătură ca să-și curețe gâtul. Și dacă o să sforăie pe nas? Sufică încetișor pe nas, încredințându-se că nu-i înfundat. Se străduiește să respire cât mai neauzit.

Și totuși, de cum îl fură somnul, ține-te sforăit. Parcă-i un făcut.

Cât ai clipi, doamna Lepic îi înfige unghiile în poponeață, până la sânge. Asta-i arma ei.

Urletul lui Morcoveață îl trezește brusc pe domnul Lepic, care întreabă:

— Ce-i?

— Nimic, a visat urât! răspunde doamna Lepic. Și începe să îngâne, aidoma doicilor, o melodie tărăgănată ca un cântec indian.

Înghesuindu-se în perete cu fruntea și cu genunchii, ca și cum ar vrea să-l dărâme, și lipindu-și mâinile de popou ca să se apere de pișcătura ce-l amenință la întâiul sforăit, Morcoveață adoarme iarăși, în patul cel mare, alături de maică-sa.

SĂ NE FIE CU IERTĂCIUNE

Oare se poate, se cuvine să spunem? La vârsta când ceialți copii mărturisesc cu nevinovăție celor din jur nevoile lor, Morcoveață a rămas un bicisnic. Într-o noapte s-a codit prea mult și n-a îndrăznit să se ceară afară.

Nădăduia să iasă din încurcătură cu ajutorul unor savante zvârcoliri.

Ce nesăbuiță!

Într-altă noapte, visându-se așezat boierește lângă o piatră de hotar, la adăpost, s-a slobozit în așternut, ca un prunc nevinovat. Dormea buștean, dar s-a trezit îndată.

Piatra de hotar, ia-o de unde nu-i! Mare i-a fost mirarea.

Doamna Lepic se ferește să-și iasă din fire. Cu răgă totul liniștită, îngăduitoare, ca o adevărată mamă. Ba, a doua zi, Morcoveață se pomenește cu mama de dimineață la pat, ca un copil răsfățat.

Da, i se aduce supă – o supă gustoasă, în care maică-sa a amestecat cu un bețișor un pic din ce-a făcut noaptea trecută în așternut – o, doar un pic!

Felix și Ernestina stau la căpătâiul patului și-l pândesc cu mutre viclene, gata să izbucnească în hohote de râs la primul semn. Doamna Lepic îi dă să mănânce linguriță cu linguriță. În răstimpuri, trage cu coada ochiului spre Felix și Ernestina, de parcă le-ar spune: „Acum! Fiți gata!“ „Da, mămico.“

Amândoi se veselesc dinainte de strâmbăturile ce-o să le facă Morcoveață. Ar fi trebuit să poftească și vreo câțiva vecini. Într-un târziu, doamna Lepic le aruncă o ultimă privire, ca și cum i-ar

întreba: „Sunteți gata?“ Și, ridicând tacticos cea din urmă linguriță spre gura căscată a lui Morcoveață, i-o înfige în gât, i-o îndeasă bine, îl în-doapă, apoi spune zeflemitoare și scârbită:

— Aha, spurcăciune mică, ai mâncat d-ăla, ai mâncat d-ăla, și încă de-al tău, din ăl de azi-noapte.

— Mi-am închipuit, zice simplu Morcoveață, fără să facă mutra așteptată.

S-a deprins și cu asta, și când te deprinzi cu ceva, ajungi să nici nu te mai miri.

OALA DE NOAPTE

I

Fiindcă adesea s-a întâmplat să-l pocnească nenorocirea în pat, Morcoveață, prevăzător, își ia de cu seară toate măsurile. Vara, e ușor. La ora nouă, atunci când doamna Lepic îl trimite la culcare, băiatul dă întâi o raită pe afară, și doarme liniștit toată noaptea.

În schimb, iarna, plimbarea asta se preschimbă într-o corvoadă. Degeaba se arată el prevăzător de cum se înserează, când închide găinile. Nici vorbă,

numai cu atâta n-are să o ducă până dimineața. Ai lui stau la masă, zăbovesc la taifas, ceasul bate nouă, afară e noapte și noaptea asta mai ține încă o veșnicie. Morcoveață simte nevoia să fie pentru a doua oară prevăzător.

Astă-seară, ca de obicei, îl frământă aceeași întrebare: „Oare o să-mi vină sau nu?“

Fie că nu se mai poate ține, fie că luna strălucitoare îi dă ghes, de cele mai multe ori el își răspunde: „Da.“ Câteodată imboldul vine de la domnul Lepic și de la Felix. De altfel, arareori e nevoit să se depărteze de casă, până la șanțul drumului, aproape în plin câmp; mai de fiecare dată se oprește jos, în capul scării. După împrejurări.

Astă-seară însă toarnă cu găleata, vântul a stins stelele și nucii din livadă se zbat gemând.

„S-a brodit bine“, își zice Morcoveață, după o îndelungă chibzuială, „văd că nu-mi vine.“

Dă tuturor bună seara, aprinde o lumânare și se duce în odaia lui singuratică și golașă, aflată în capătul coridorului, pe dreapta. Se dezbracă, se culcă și așteaptă să vină doamna Lepic. Cu o mișcare repezită, ea îndeasă marginile păturii sub el, apoi suflă în lumânare. Lumânarea i-o lasă, în schimb ia chibriturile. Pentru că-l știe fricos, răsuțește și cheia în broască. La început, Morcoveață

se bucură de singurătate. Îi place să stea și să se gândească pe întuneric. Revede întâmplările de peste zi, se ferește că a scăpat de vreo câteva ori de bucluc ca prin urechile acului și speră să aibă același noroc și mâine. Gândul că două zile de-a rândul doamna Lepic nici n-are să-l bage în seamă îl umple de mândrie, și băiatul încearcă să adoarmă cu acest vis.

Dar abia apucă să închidă ochii și o neliniște bine cunoscută începe să-i dea ghes.

„Sigur, nici că se putea!“ își zice el.

Altul în locul lui s-ar scula, dar Morcoveață știe că oala de noapte nu-i sub pat. Doamna Lepic, deși ar putea să jure că a adus oala, uită mai totdeauna de ea. De altfel, la ce bun să se îngrijească de asta, de vreme ce Morcoveață este prevăzător?

Băiatul, în loc să se scoale, se apucă să cugete.

„Mai devreme sau mai târziu, tot trebuie să-i dau drumul“, își spune el. „Or, cu cât mă țin, cu atât se-adună mai mult. Dacă-mi dau drumul acum, fac mai puțin și cearșaful are timp să se usuce sub mine. Știu eu bine că mama nici n-o să bage de seamă, doar nu-i prima dată.“

Și Morcoveață se ușurează, închide ochii liniștit și se așterne pe somn.

II

Deodată se trezește și ascultă cum îi ghiorăie mațele.

„Oho! Se-ngroașă gluma!“

Adineauri se crezuse scăpat. Prea ar fi fost mare norocul pe capul lui. Aseară l-a împins păcatul să fie leneș și să uite ce pedeapsă-l așteaptă.

Se așază pe marginea patului și încearcă să chibzuiască. Ușa e încuiată. Fereastră, zăbreliță. Cu neputință să iasă.

Totuși se duce și pipăie ușa, apoi gratiile ferestrei. Se târâște pe podea și bâjbâie cu mâinile pe sub pat, căutând oala, deși știe bine că n-are s-o găsească.

Se culcă, apoi se scoală iar. Ar face orice, numai să nu stea locului. Se învârte încolo și-ncoace, țopăie, se zvârcolește, frământându-și cu pumnii burta care i se umflă mereu.

— Mămico! Mămico! îngână el cu o voce stinsă, temându-se să nu fie auzit, căci dacă doamna Lepic s-ar ivi cumva pe ușă, i-ar trece totul ca prin farmec și-ar avea aerul că-și bate joc de ea. Nu vrea altceva decât să poată spune de dimineață, cu mâna pe inimă, că a chemat-o într-adevăr.

Și cum ar fi în stare să strige? Stă încordat, se străduiește din răputeri să întârzie nenorocirea.

